

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA**

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

2020 - - Nr.
I

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34
IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 45¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO POVEIKIO VERTINIMO REZULTATŲ**

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo projekto didesnio poveikio vertinimo rezultatų pateikimo formą.

PRIDEDAMA. Didesnio poveikio teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatų pateikimo forma, 8 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto viceministras

Arūnas Pliekšyns

D. Vaišnorienė, tel. (8 5) 219 1146, el. p. Daiva.Vaisnoriene@smm.lt

**DIDESNIO POVEIKIO TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ POVEIKIO VERTINIMO
REZULTATŲ PATEIKIMO FORMA***

Teisės akto (-ų) projekto (-ų) pavadinimas (-ai)	<p><i>(įrašomi visų siūlomų keisti teisės aktų projektų pavadinimai)</i></p> <p>Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir papildymo 45¹ straipsniu įstatymo projektas</p>
Problema, kurią siekiama išspręsti	<p>Švietimo sistema neužtikrina tinkamų sąlygų kiekvienam negaliai ar specialiuosius ugdymosi poreikius turinčiam vaikui ugdytis kartu su savo bendraamžiais jam artimiausioje ugdymo įstaigoje. Dalis negaliai ar specialiuosius ugdymosi poreikius turinčių mokinių patiria izoliaciją, nes yra ugdomi specialiosiose mokyklose, kiti, nors ir mokosi bendrosios paskirties, tačiau jų poreikiams ne visuomet pritaikytose mokyklose, negauna jiems reikiamos pagalbos ir paslaugų.</p>
Problemos mastas ir priežastys	<p><i>(pateikiami duomenys (argumentai), tendencijos, rodantys problemos egzistavimą, ir nurodomi problemos atsiradimą lėmę veiksniai ir aplinkybės)</i></p> <p>Žemiau pateikiami duomenys parodo problemos mastą:</p> <p>Lietuvos švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenimis, 2019–2020 m. m. specialiuosius ugdymosi poreikius (toliau – SUP) turi 37 600 mokinių. SUP vaikams kyla dėl įvairių priežasčių: intelekto sutrikimo, kompleksinių negalių, judesio ir padėties, raidos, emocijų, elgesio, autizmo spektro sutrikimų, nerealizuotų ypatingų gabumų ar nepalankių socialinių, ekonominių, kultūrinių (toliau – SEK) vaiko gyvenimo sąlygų.</p> <p>Iš jų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daugiau kaip 3 710 mokosi 44 specialiosiose mokyklose, - apie 1 290 vaikų mokosi specialiosios paskirties ikimokyklinio ugdymo įstaigose, - 32 600 mokosi bendrosios paskirties ugdymo įstaigose, - 781 mokiniui ugdymas teikiamas namuose. <p>Pateikiamos pagrindinės problemos priežastys:</p> <p>1) mokyklos vadovų ir visos mokyklos bendruomenės nuostatos, kad asmens individualūs poreikiai yra asmens trūkumas, bet ne mokyklos problema, todėl bendrosios paskirties mokyklos vis dar bando pritaikyti vaiką prie esamų mokyklos sąlygų, nekurdamos universalaus dizaino principus atitinkančių sąlygų, kurios atlieptų negaliai ar SUP turinčių mokinių reikmes. Esamas Švietimo įstatymas nenustato kiekvieno asmens įtraukties į švietimo sistemą principo, sudaro teisinės galimybes bendrosios paskirties mokykloms atsisakyti priimti mokinį, jei jam reikalinga pritaikyti mokymosi aplinką, teikti švietimo pagalbą ir kitas paslaugas;</p> <p>2) nepakankamas mokytojų, auklėtojų pasirengimas dirbti su SUP turinčiais mokiniiais. Mokytojai, auklėtojai neatpažįsta mokinių ugdymosi poreikių arba dėl to, kad neturi kompetencijos jų patenkinti vieni dirbdami bendroje klasėje, juos ignoruoja ir visiems mokiniams taiko tuos pačius ugdymo, komunikacijos būdus, priemones, vertinimą (NMVA 2018–2019 m. mokyklų išorinio vertinimo ataskaita). Nors tarptautinė praktika patvirtina, kad, dirbant su SUP mokiniiais bendrose grupėse, klasėse reikalingas komandinis profesionalų darbas (pvz., 2–3 mokytojai, švietimo pagalbos specialistas, mokinio asistentas (-ai), Lietuvoje mokytojas dažniausiai dirba</p>

	<p>vienas, nes esamas Švietimo įstatymas nenustato, kad dirbant su SUP negalią turinčiais mokiniais pamokoje ar kitų veiklų metu turėtų dirbti mokytojų ir kitų specialistų komanda;</p> <p>3) švietimo pagalbos specialistų trūkumas bendrosios paskirties mokyklose ir ypačiai ikimokyklinio ugdymo įstaigose. 2019 m. jokio pagalbos mokiniui specialisto neturėjo 9 proc., psichologo – 53 proc. bendrojo ugdymo mokyklų; specialiojo pedagogo neturėjo 50 proc. ikimokyklinio ugdymo įstaigų; specialiojo pedagogo ir logopedo neturėjo 28 proc. šalies mokyklų (ŠVIS¹), nes esamas reglamentavimas yra nepakankamas, kad užtikrintų SUP turinčių mokinių įtraukčiai reikalingą finansavimą;</p> <p>4) mokyklų fizinės aplinkos nepakankamai pritaikytos įvairių negalių ir SUP turintiems mokiniams. 2019 m. visiškai pritaikyta asmenims vežimėlyje buvo 10 proc. mokyklų, iš dalies – 57 proc., asmenims su regos negalia – visiškai pritaikyta tik 3 proc., o iš dalies pritaikyta 24 proc. mokyklų (http://svis.emokykla.lt/mokyklupritaikymo-neigaliesiems-anketos-duomenys/). Esamas reglamentavimas neskatina savivaldybių atsisakyti specialiųjų mokyklų, todėl jos stengiasi SUP turinčius mokinius nukreipti į specialiąsias mokyklas ir neinvestuoti į bendrosios paskirties mokyklų pritaikymą neigaliesiems ir SUP turintiems mokiniams;</p> <p>5) bendrosios paskirties mokyklos finansiškai neskatinamos ugdyti SUP turinčius mokinius. 2019–2020 m. m. mokinių ugdymas specialiose mokyklose yra iki 10 kartų brangesnis nei ugdymas bendrosios paskirties ugdymo įstaigoje. Pvz., vien ūkio lėšoms pagal LRV nutarimu patvirtintą metodiką, skiriamoms iš valstybės biudžeto, mokiniui, besimokančiam specialiojoje mokykloje, su bendrabučiu vidutiniškai skiriama apie 6 667 Eur / metams (jei mokykloje yra iki 50 mokinių – 5 908 Eur / metams, jei 51–100 mokinių – 6 771 Eur / metams, jei per 100 mokinių – 6 685 Eur / metams). Tuo tarpu mokiniui, kuris mokosi bendrosios paskirties mokyklos specialioje klasėje ir gyvena kartu su tėvais, iš valstybės biudžeto skiriama 1 151 Eur / metams. Mokiniui, kuris mokosi visiškos įtraukties būdu, t. y. bendroje klasėje, skiriama apie 600 Eur / metams.</p>
Rezultatas, kurio tikimasi priėmus teisės aktą	<p><i>(nurodomas konkretus laukiamas pokytis, pagal galimybes išreikštas kiekybiškai)</i></p> <p>2025 m. specialiose ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose bus ugdoma ne daugiau kaip 0,3 proc. nuo visų mokinių (2020 m. – 1,14 proc.).</p> <p>2025 m. ne mažiau kaip 80 proc. bendrosios paskirties mokyklų bus pritaikytos ugdyti SUP turinčius mokinius (2020 m. – 10 proc.) su sąlyga, jeigu bus užtikrintas finansavimas reikiamam švietimo pagalbos specialistų skaičiui, mokyklų infrastruktūros atnaujinimui taikant universalaus dizaino principus.</p> <p>2025 m. švietimo pagalbą gaus ne mažiau kaip 85 proc. besimokančiųjų nuo visų, kuriems nustatytas pagalbos poreikis (kol kas nėra duomenų, pradėti rinkti 2020 m.).</p> <p>Augs mokinių pasiekimai, gebėjimai. 2025 m. atitinkančių bent 3 (iš 6) tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA lygį dalis bus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. skaitymo gebėjimų – 50 proc. (2018 m. – 47,9 proc.); 2. matematinio raštingumo – 50 proc. (2018 m. – 48,2 proc.); 3. gamtamokslinio raštingumo – 50 proc. (2018 m. – 45,6 proc.).
Problemoms spręsti svarstyti alternatyvūs	<p><i>(nurodomos rengėjų svarstyti kitos alternatyvos problemoms spręsti (įskaitant ir nereguliavimo alternatyvas, tokias kaip visuomenės informavimas, ekonominės ir finansinės priemonės, galiojančio reguliavimo įgyvendinimo sustiprinimas, savireguliacija ar kita) nei siūloma alternatyva ir pateikiama informacija, kodėl nesiūloma jų rinktis)</i></p> <p>Problemoms spręsti buvo svarstyti 4 alternatyvos:</p>

1. Status quo.

2. Ugdymą ir švietimo pagalbą neįgaliesiems ir SUP turintiems vaikams teikti bendrosios paskirties mokyklose taikant įtraukties švietime principą.

3. Keisti šiuo metu nustatytą specialiųjų mokyklų finansavimą, t. y. ūkio išlaikymo kaštus perduoti savivaldybėms.

4. Vykdyti informacinę kampaniją, skatinančią palankias visuomenės nuostatas dėl neįgaliųjų ir SUP turinčių vaikų įtraukties į bendrąsias mokyklas.

1 alternatyva: Status quo

Šiuo metu galiojantis Švietimo įstatymas sudaro teisinės prielaidas neįgaliųjų ir SUP turinčių asmenų diskriminacijai. Didelių ir labai didelių SUP turintys mokiniai nukreipiami į specialiąsias mokyklas, ten nukreipiamas ir didesnis finansavimas, o bendrosios paskirties mokyklos neskatinamos kurti universalus dizaino principus atitinkančių ugdymosi aplinkų, ugdymo ir pagalbos teikimo pritaikyti specialiesiems ugdymosi poreikiams. Nekeičiant esamo teisinio reguliavimo nebus užtikrinamos teisės kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės, todėl ši alternatyva nepasirinkta.

2 alternatyva: Ugdymą ir švietimo pagalbą neįgaliesiems ir SUP turintiems vaikams teikti bendrosios paskirties mokyklose taikant įtraukties švietime principą.

Įtraukties principu Europos Sąjungos ir kitų šalių kuriamų švietimo sistemų privalumai pasireiškia tiek trumpalaikiu (t. y. kai neįgalieji ar SUP turintys vaikai lanko mokyklą), tiek ilgalaikiu (t. y. kai jie baigia privalomą mokymąsi) laikotarpiu. Analizuojant įtrauktį švietime plėtojančių šalių praktiką, pastebimi pozityvūs pokyčiai trijose srityse – ugdymesi, įsidarbinant bei gyvenant bendruomenėje. Įtrauktis ugdyme padidina bendraamžių tarpusavio sąveikos bei mokinių su negalia ir be jos artimos draugystės formavimo galimybes. Įtraukiojoje aplinkoje ugdyti mokiniai su negalia, turintys SUP, akademinio ir socialinio požiūriu yra pranašesni nei izoliuotoje aplinkoje ugdyti mokiniai. Būvimas įtraukiojo ugdymo aplinkoje yra vienas iš veiksnių, didinančių tikimybę, kad neįgalieji galės įsidarbinti. Išsilavinimas įtraukiojoje aplinkoje yra vienas iš veiksnių, didinančių savarankiško gyvenimo galimybes, būti finansiškai nepriklausomiems netrukus po to, kai baigia vidurinio ugdymo įstaigą, padidinančių galimybes dalyvauti laisvalaikio veikloje. Šie privalumai atskleisti įvairių tarptautinių organizacijų (pavyzdžiui, Jungtinių Tautų, Europos Komisijos, Europos specialiojo ir įtraukiojo ugdymo plėtos agentūros ir kt.) paskelbtose ataskaitose. Tuo tarpu būvimas specialioje aplinkoje (specialiojoje mokykloje) siejamas su prastomis akademinėmis bei profesinėmis kvalifikacijomis, mažesniu įdarbinimu, didesniu globos poreikiu, finansine priklausomybe, mažesnėmis galimybėmis gyventi savarankiškai ir prastais socialiniais ryšiais. Atsižvelgdamos į tai, šalys pertvarko savo švietimo sistemų teisinę bazę, sudarančią prielaidas plėtoti neįgaliųjų ir SUP turinčių asmenų įtrauktį į bendrosios paskirties mokyklas, jas pritaikyti įvairių poreikių mokiniams, aprūpinti reikiama specialistais ir ištekliais.

Būtent šią alternatyvą siūloma pasirinkti ir įteisinti priimant Švietimo įstatymo dėl įtraukties pakeitimus.

3 alternatyva: Keisti šiuo metu nustatytą specialiųjų mokyklų finansavimą, t. y. ūkio išlaikymo kaštus perduoti savivaldybėms.

Siūloma alternatyva neefektyvi: šiuo metu 44 specialiosios mokyklos, kurių steigėjai yra savivaldybių tarybos, yra finansuojamos iš ŠMSM skirtų asignavimų. Finansavimą sudaro mokymo ir ūkio išlaikymo lėšos. 2020 m. numatyta skirti 43,783 mln. eurų, iš kurių 19,512 mln. eurų sudaro ūkio lėšos. Kadangi savivaldybėms nereikia finansiškai prisidėti prie šių

	<p>mokyklų ūkio išlaikymo, jos nėra suinteresuotos mažinti specialiųjų mokyklų ir jose esančių mokinių skaičių. Perdavus savivaldybėms savarankiškai išlaikyti šių mokyklų ūkį, būtų siekiama paskatinti savivaldybes vykdyti mokyklų tinklo optimizavimą, t. y. mažinti specialiųjų mokyklų skaičių, nes jų išlaikymas labai brangus, o sutaupyta lėšas jos galėtų skirti stiprinti bendrosios paskirties mokykloms.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad mokyklų tinklo tvarkymas savivaldybėse vyksta vangiai, yra stipriai politizuotas, dažnai savivaldybės išlaiko net ir labai finansiškai nuostolingas, mažas, neefektyviai dirbančias mokyklas, šios alternatyvos nepakanka problemai išspręsti.</p> <p>4 alternatyva: Vykdyti informacinę kampaniją, skatinančią palankias visuomenės nuostatas dėl neįgaliųjų ir SUP turinčių vaikų įtraukties į bendrąsias mokyklas</p> <p><i>Siūloma alternatyva neefektyvi:</i> apibrėžta problema susijusi su didesnio teisinio reguliavimo, mokyklų ir jų steigėjų atsakomybės sustiprinimo ir papildomų žmogiškųjų išteklių poreikiu. Vien informacinėmis priemonėmis tikslas nebus pasiektas.</p>
<p>Siūlomos priemonės problemai spręsti</p>	<p><i>(trumpai ir dalykiškai apibrėžiamos konkrečios ir esminės priemonės, skirtos problemai spręsti ir aptartam rezultatui pasiekti)</i></p> <p>Teisinio reguliavimo priemonės</p> <p>Įstatymo projektu siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. papildyti keičiamo įstatymo 5 str. 5 d. įtraukties švietime principu, kuris pagrįstų atviros švietimo sistemos, užtikrinančios kiekvieno asmens dalyvavimą, atliepiant asmens ugdymosi poreikių įvairovę ir pripažįstant kiekvieno nelygstamą vertę, kūrimą; 2. papildyti keičiamo įstatymo 14 str. 7 d, nustatant, kad kai ugdymo veiklose dalyvauja mokiniai, turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo procesą gali vykdyti 2 mokytojai ir (ar) dalyvaujant pagalbos mokiniui specialistui. Tai leistų užtikrinti kokybiškas saugias, ugdymosi sąlygas visiems mokiniams; 3. pripažinti netekusia galios keičiamo įstatymo 29 str. 10 d. Panaikinus šią nuostatą, visos privalomą ir visuotinį švietimą teikiančios mokyklos turėtų užtikrinti tinkamas ugdymosi sąlygas ir reikiamas pagalbas mokiniui, kad jis galėtų ugdytis kartu su savo bendraamžiais; 4. patikslinti keičiamo įstatymo 30 str. nustatant, kad ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose turi būti sudarytos sąlygos kurčiajam mokytis gimtosios (gestų) kalbos; 5. atsižvelgiant į tai, kad įstatymo pakeitimams įgyvendinti reikalingas ne mažesnis nei 4 m. laikotarpis ir papildomas finansavimas, siūloma įstatymo pakeitimų, išskyrus 5 str. 5 d. ir 45¹ str., įsigaliojimą nustatyti nuo 2024 m sausio 1 d. <p>Kitos priemonės</p> <p>Norint sėkmingai spręsti įvardintą problemą, be teisinio reguliavimo keitimo reikalinga didinti švietimo pagalbos prieinamumą, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų kompetencijas, mokyklų pritaikymą, didinti finansavimą. Siūlomoms įstatymo pakeitimams įgyvendinti parengtas 2020–2023 m. veiklų plano projektas, kuriame numatomos pagrindinės veiklos ir lėšų poreikis. Pagrindinės veiklos ir papildomų lėšų poreikis nukreiptas į bendrojo ugdymo mokyklų pritaikymą ugdyti įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius, reikalingų specialistų pritraukimą, jų darbo sąlygų gerinimą, kompetencijų tobulinimą, sisteminės metodinės, konsultacinės pagalbos teikimą sustiprinus specialiojo ugdymo centrus. Preliminariais vertinimais, tam iš valstybės biudžeto papildomai reikėtų skirti iš viso 231 415 tūkst. Eur 2021–2023 metams (iš jų: 79 055 tūkst. Eur – 2021 metams, 76 130 tūkst. Eur – 2022 metams ir 76 230 tūkst. Eur – 2023 metams):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 105 000 tūkst. Eur – užtikrinti bazinės švietimo pagalbos paslaugas mokiniams, besimokantiems pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo ir profesinio

	<p>mokymo programas (iš kurių: 35 000 tūkst. Eur – 2021 metams, 35 000 tūkst. Eur – 2022 metams ir 35 000 tūkst. Eur – 2023 metams);</p> <p>47 100 tūkst. Eur – pakeisti esamų pagalbos mokiniui specialistų darbo krūvio sandarą ir pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, suvienodinant su mokytojų (iš kurių: 15 700 tūkst. Eur – 2021 metams, 15 700 tūkst. Eur – 2022 metams ir 15 700 tūkst. Eur – 2023 metams);</p> <p>69 200 tūkst. Eur – pakeisti dėl paslaugų apimties didinimo planuojamų papildomų pagalbos mokiniui specialistų etatų darbo krūvio sandarą ir pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, suvienodinant su mokytojų (iš kurių: 23 000 tūkst. Eur – 2021 metams, 23 100 tūkst. Eur – 2022 metams ir 23 100 tūkst. Eur – 2023 metams);</p> <p>1 000 tūkst. Eur – skatinti finansiškai bendrosios paskirties mokyklas steigti specialiojo ugdymo klases (grupes), išskaidant specialiąsias mokyklas (iš kurių: 1 000 tūkst. Eur – 2021 metams);</p> <p>2 025 tūkst. Eur – užtikrinti vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, geresnį neformaliojo švietimo prieinamumą ir kokybę (iš kurių: 2 025 tūkst. Eur – 2023 metams);</p> <p>390 tūkst. Eur – stiprinti ir plėtoti 5 specialiųjų ugdymo centrų metodines konsultacines paslaugas, steigiant naujus papildomus etatus metodiniuose konsultaciniuose centruose ir skiriant lėšų pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų plėtrai (iš kurių: 130 tūkst. Eur – 2021 metams, 130 tūkst. Eur – 2022 metams ir 130 tūkst. Eur – 2023 metams).</p> <p>Mokyklų aplinkos fiziniam pritaikymui 2020 m. sausį pasirašytas memorandumas dėl mokyklų ir sveikatos priežiūros įstaigų pritaikymo negalią turintiems asmenims. Memorandumą pasirašiusios šalys: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Lietuvos negalios organizacijų forumo atstovai, įsipareigoja kasmet kiekvienoje savivaldybėje pritaikyti mažiausiai po vieną mokyklą ir sveikatos priežiūros įstaigą. Mokyklų pritaikymas vykdomas ir toliau planuojamas vykdyti kartu su savivaldybėmis panaudojant ES SF lėšas.</p>
Tikslinės grupės, kurias gali paveikti teisės akto įgyvendinimas	<p><i>(įvardijamos konkrečios tikslinės grupės, kurias tiesiogiai ir netiesiogiai gali paveikti siūlomas reguliavimas, pateikiamas vertinimas (pagal galimybes išreikštas kiekybiškai), kokį poveikį aptartos tikslinės grupės patirs)</i></p> <p>Tiesiogiai paveiks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 5 781 vaiką, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų (negalių, raidos, elgesio ir (ar) emocijų sutrikimų), patiriančius mokymosi sunkumų, ir sutrikimus dėl nepalankių aplinkos veiksnių (socialinių, ekonominių, kultūrinių, kalbinių ir kt.), neatpažintų gabumų, kurie šiuo metu mokosi specialiuose darželiuose, specialiosiose mokyklose, namuose – jiems teks adaptuotis kitoje mokykloje. 2. 44 specialiųjų mokyklų vadovus, 1 743 pedagoginius darbuotojus ir kitus darbuotojus – gali tecti keisti darbo vietą. 3. Specialiųjų mokyklų mokinių tėvus – turės padėti vaikams prisitaikyti prie pakitusios mokymosi aplinkos. 4. Per 32 600 vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų (negalių, raidos, elgesio ir (ar) emocijų sutrikimų), patiriančius mokymosi sunkumų, ir sutrikimus dėl nepalankių aplinkos veiksnių (socialinių, ekonominių, kultūrinių, kalbinių ir kt.), neatpažintų gabumų, kurie šiuo metu mokosi bendrosios paskirties mokyklose – jiems bus sudarytos geresnės ugdymosi sąlygos: pritaikyta ugdymosi aplinka, užtikrintas švietimo pagalbos teikimas. 5. Visus ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklų mokinius (daugiau kaip pusė milijono), jų tėvus – pagerės jų mokymosi aplinka, ugdymas bus labiau individualizuotas, turės galimybes tarpusavyje bendrauti ir mokytis kartu su specialiųjų poreikių turinčiais vaikais.

	<p>6. Daugiau nei 2 000 ikimokyklinio ugdymo ir bendrojo ugdymo mokyklų vadovų, apie 33 000 pedagoginių darbuotojų, – turės kurti tinkamas aplinkas, organizuoti ir vykdyti mokymą specialių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. Mokytojai turės įgyti darbui su tokiais vaikais reikalingų kompetencijų, komandinio darbo gebėjimų.</p> <p>7. Per 6 000 švietimo pagalbos specialistų – bus pakeisti pareiginės algos pastovios dalies koeficientai, t. y. suvienodinant su mokytojų koeficientais; nustatyta 36 val. per savaitę, darbo laiko norma (dabar skirtingiems specialistams taikoma 23 ir 26, 27, 36, 40 val. norma per sav.). Tai didins profesijų patrauklumą, pareigybės taps konkurencingesnės privačiajam sektoriui, nes dabar dėl mažų atlyginimų psichologai, logopedai neateina dirbti į švietimo sektorių.</p> <p>8. 6 096 papildomose darbo vietose įdarbinus švietimo pagalbos specialistus, mokinio / mokytojo padėjėjus – padidės šių žmonių pajamos, turės pastovų užimtumą.</p> <p>Netiesiogiai paveiks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogų rengimo centrų darbuotojus – rengiant pedagogų rengimo studijų programas, atsižvelgti į įtraukčiai švietime užtikrinti pedagogams keliamus reikalavimus. 2. Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo srityje dirbančius darbuotojus – rengiant kvalifikacijos tobulinimo programas, atsižvelgti į įtraukčiai švietime užtikrinti pedagogams keliamus reikalavimus.
Apibendrinanti poveikio vertinimo rezultatai	<p><i>(pateikiama aktuali informacija, duomenys, argumentai ir pagrindžiama, kokiais aspektais ir kokio dydžio (masto) galimą teigiamą ir / ar neigiamą poveikį siūlomas reguliavimas gali turėti. Vertintini šie poveikio aspektai: poveikis valstybės finansams, poveikis inovacijoms, poveikis konkurencijai, poveikis verslo sąlygoms, poveikis regionų plėtrai, poveikis užimtumui, poveikis valstybės institucinei sandarai, taip pat kiti konkrečiu atveju aktualūs aspektai)</i></p> <p>Siūlomas reguliavimas turės teigiamą poveikį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 5 781 negalią ir SUP turintiems vaikams, kurie šiuo metu neturi sąlygų ugdytis bendrosios paskirties mokyklose. Jiems bus užtikrintos geresnės ugdymo sąlygos ir teisė į kokybišką švietimą, dėl to gerės ne tik neįgaliųjų, SUP turinčių, bet ir visų vaikų pasiekimai, negalią ir SUP turintys mokiniai įgis geresnį išsilavinimą, dėl to turės geresnes sąlygas socialinei įtraukčiai – turės geresnes sąlygas dalyvauti darbo rinkoje, savarankiškai dalyvauti visuomenės gyvenime. Jei visi šiuo metu specialiosiose mokyklose, specialiose ikimokyklinio ugdymo įstaigose ar namuose ugdomi mokiniai užaugę dėl įtraukaus švietimo turės galimybes dirbti ir gauti bent minimalią algą – kai visi jie įsilies į darbo rinką, valstybė per metus dėl to turės 14,2 mln. Eur (13,4 mln. Eur iš gaunamų mokesčių, 0,7 mln. Eur už socialines pašalpas, kurių nereikės mokėti); 2. visų mokinių mokymosi pasiekimams, nes įtrauktis švietime ir tinkamų sąlygų kūrimas, išplėtotą ugdymosi / mokymosi pagalbą, pamokoje dirbant keliems mokytojams, mokinio padėjėjams, ir laiku teikiama švietimo pagalba sudarys galimybę visiems vaikams įgyti kokybišką išsilavinimą. Visi vaikai, nepriklausomai nuo galių ir gebėjimų, tėvų pajamų ar gimimo vietos, sulauks reikiamos pedagogo pagalbos, nes, dirbant keliems mokytojams, nereikės rinktis, kuriai grupei pamokoje skirti didesnę dėmesį. Tai leis sumažinti poreikį papildomai korepetitorių pagalbai (MOSTA vykdyto tyrimo metu nustatyta, kad 40 proc. baigiamųjų klasių moksleivių (kurie yra iš labiau pasiturinčių šeimų) per paskutiniuosius mokslo metus mokėsi papildomai, pasitelkdami korepetitorių pagalbą) ir mažinti mokymosi pasiekimų skirtumus visuose šalies regionuose, kurie šiuo metu stebimi tarp besimokančių taip vadinamosiose „pažangiausiose“ mokyklose, lyginant su nuo didmiesčių nutolusiose mokyklose, bei priklauso nuo tėvų ekonominės padėties. Laiku teikiama ir efektyvi mokymosi ir švietimo pagalba užkirs kelią ankstyvajam pasitraukimui iš švietimo sistemos, sudarys prielaidas siekti įgyti kokybišką aukštąjį išsilavinimą, kuris pagal Statistikos departamento teikiamus duomenis turi tiesioginės įtakos asmens pajamoms dalyvaujant darbo rinkoje, nes

	<p>mažesnes pajamas gauna žemesnį išsilavinimą turintys: 2019 m. duomenimis, 35 % Lietuvos dirbančiųjų gavo mažas pajamas, nesiekiančias 75% vidutinio šalies atlyginimo;</p> <p>3. šalies prestižui, nes bus įgyvendinami tarptautiniai įsipareigojimai (JT Neįgaliųjų teisių konvencija), plėtojamos demokratinės vertybės, užtikrinamos žmogaus teisės;</p> <p>4. užimtumui – bus įdarbinta daugiau kaip 6 tūkst. asmenų (švietimo pagalbos specialistai – psichologai, specialieji pedagogai, logopedai, socialiniai pedagogai, mokytojai, mokinio padėjėjai, kiti specialistai);</p> <p>5. regionų plėtrai – mažėjant specialiųjų mokyklų skaičiui, savivaldybės galės atsilaisvinusius pastatus panaudoti, pritaikyti kitų paslaugų, reikalingų regionui, teikimui, didės dirbančių gyventojų dalis dėl papildomo darbo vietų sukūrimo, bendruomenės gaus daugiau reikalingų paslaugų. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų tėvai turės geresnes galimybes dalyvauti darbo rinkoje regionuose – jei bent vienas iš vaiko tėvų (globėjų, rūpintojų) dėl įtraukaus švietimo turės galimybes dirbti ir gauti bent minimalią algą – valstybė per metus dėl to turės 30,76 mln. Eur (13,4 mln. Eur – iš gaunamų mokesčių, 17,1 mln. Eur – už nedarbo išmokas, kurių nereikės mokėti, 0,26 mln. Eur – už socialines pašalpas, kurių nereikės mokėti). Plėtojant socialinę pedagoginę, psichologinę ir kitas švietimo pagalbos paslaugas bendrosios paskirties įstaigose, šios paslaugos taps prieinamos ir lengviau pasiekiamos visose regionuose (šiuo metu labiau koncentruotos 44 specialiose mokyklose) ir sudarys prielaidas pasiekti paslaugų paklausos ir pasiskirstymo tolygumą (pvz., šiuo metu Vilniaus ar Kauno prieigose vienam mokyklos darbuotojui tenka 20–30 toje pačioje teritorijoje gyvenančių vaikų, atokesniuose, ypač pasienio regionuose – 6–8 vaikai (duomenys iš https://vrm.lrv.lt/uploads/vrm/documents/files/LT_versija/Naujienos/Regionines_politikos_baltoji_knyga_20171215.pdf). Taip pat viešąsias paslaugas teikiančių ugdymo ir švietimo pagalbos paslaugas teikiančių įstaigų tinklas natūraliai susitvarkys ir vaikams bei jų tėvams taps lengviau pasiekiamas, pvz., bet kuri šalia esanti mokykla ar darželis nei 44 specialiosios mokyklos;</p> <p>6. visuomenei – didės visų mokyklos bendruomenės narių (mokinių, tėvų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, mokyklų vadovų) empatija, pilietinė galia, tolerancija, kompetencijos ugdyti ir ugdytis esant poreikiui įvairovei;</p> <p>Siūlomas reguliavimas turės neigiamą poveikį:</p> <p>7. valstybės finansams – 2021–2023 m. reikėtų papildomai skirti 231 415 tūkst. eurų. Tačiau šios lėšos turės teigiamos įtakos vietos savivaldai, gerinant ekonominę aplinką ir finansiškai motyvuos savivaldybes paslaugų plėtrai, padės išlaikyti ne tik mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų darbo vietas, kurios yra ne tik netolygiai pasiskirsčiusios, bet kai kuriose savivaldybėse žymiai mažėja dėl demografinės situacijos. Plėtojant paslaugas ir kokybišką įtraukų švietimą visose ugdymo įstaigose, leis regionams tapti patraukliais jaunoms šeimoms, auginančioms vaikus, sudarys prielaidas gyventojų skaičiui augti.</p>
<p>Informacij a apie viešąsias konsultacij as</p>	<p><i>(jeigu vykdytos konsultacijos, pateikiami apibendrinti viešųjų konsultacijų rezultatai: konsultacijų tikslas, su kuo konsultuotasi, paaiškinama, kaip jie panaudoti rengiant teisės akto projektą ar jo galimo poveikio įvertinimą)</i></p> <p>Buvo vykdytos 3 viešosios konsultacijos su neįgaliesiems atstovaujančiomis NVO organizacijomis.</p> <p>Konsultacijų metu buvo siūloma atsisakyti Švietimo įstatymo 29 str. 10 d. kaip diskriminuojančios, įteisinti, kad pamokų ar kitų veiklų metu su didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniais dirbtų vienu metu keli specialistai – 2 mokytojai, mokinio padėjėjas ir švietimo pagalbos specialistas. Taip pat buvo siūlyta atsisakyti sąvokos „specialieji ugdymosi poreikiai“ ir ją keisti į individualiuosius ugdymosi poreikius. Šie pasiūlymai, išskyrus dėl sąvokos keitimo, buvo priimti ir panaudoti rengiant įstatymo pataisas.</p>

	<i>(jeigu konsultacijos nevykdytos, pateikiamas pagrindimas, kodėl jos nevykdytos)</i>
--	--

* Forma pildoma viso teisės aktų projektų paketo poveikio vertinimo rezultatams bendrai pateikti.